

Тема. Точність і доречність мовлення. Складні випадки слововживання. Пароніми і омоніми. Вибір синонімів.

Мета:

Методична – вдосконалювати методику проведення практичних занять з використанням ІКТ.

Дидактична:

- *навчальна* – поглибити і систематизувати знання з теми (особливості використання багатозначних слів, паронімів та омонімів у професійному мовленні); формувати вміння правильно вживати синоніми, омоніми і пароніми у професійному мовленні; пояснювати значення слів; користуватись словниками; редагувати тексти. Розширювати знання про функціонування паронімів та омонімів у мові фаху;
- *розвивальна* – розвивати мовлення (усне та писемне), вміння працювати зі словниками. Розвивати розумові здібності студентів, вміння самостійно узагальнювати, систематизувати набуті знання; вміння організовувати себе на занятті.
- *виховна*: виховувати внутрішню потребу через слово опановувати світ та розширювати свій кругозір; сприяти утвердженню і розвитку державної мови, прищеплювати увагу і шанобливе ставлення до рідної мови.

Вид заняття: практичне заняття.

Тип заняття: мовний практикум з використанням ІКТ.

Методи та форми проведення заняття: фронтальне опитування, індивідуальне усне опитування, групування (асоціативний куш), презентація, відеоролики, проблемне запитання, спостереження над мовним матеріалом, випереджальне завдання.

Міждисциплінарні зв'язки:

- *забезпечувальні*: українська мова;
- *забезпечувані*: українська мова (за професійним спрямуванням), майбутня професійна діяльність, курсове проектування.

Технічні засоби навчання: мультимедійний проєктор, екран, персональний комп'ютер.

Методичне забезпечення: відеоролики, словники, роздавальний матеріал, тематична презентація, опорний конспект, тести.

Література:

Основна:

1. Гордеев В.Н. Русско-украинский строительный словарь. – К., 1994.
2. Загнітко А.П., Данилюк І.Г. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування. –К.: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 480с.
3. Зубков М.Г. Сучасна українська ділова мова. – Х.Торсінг,2001. – 384с.
4. Тлумачний словник української мови./ Укладачі Ковальова Т.В., Коврига Л.П. - Харків: Синтекс, 2005.

Допоміжна:

1. Караванський С. Словник синонімів української мови. – К.: Вид-во «Орій» при УКСП «Кобзар»,1993. – 472с.
2. Фаріон І. Мовна норма: знищення, пошук, віднова. – Івано-Франківськ, 2013.

Інтернет-ресурси:

1. lileia.jimdo.com
2. http://ukrainskamova.at.ua/stuff/video_uroki/rozmovljaj_pravilno/govorimo_pravilno/17-1-0-222
3. https://www.youtube.com/watch?v=tx_uWXaXd4M&index=6&list=PLE468248A809B8F05

ПЕРЕБІГ ЗАНЯТТЯ

1. Організаційна частина:

- перевірка здобувачів, відмітка відсутніх у журналі;
- перевірка готовності до заняття здобувачів ФПО, аудиторії, обладнання.

2. Актуалізація опорних знань.

2.1. Бліцопитування:

○ Минулого заняття ми говорили про мову і мовні норми, торкалися лексичних норм СУМ і зазначали, що вони є значним шаром знань, опанувати який можна все життя. Отже, що таке лексика? (*очікувана відповідь*: лексика – це всі слова мови).

○ Що таке лексикологія? (*очікувана відповідь*: лексикологія - це наука, що вивчає лексику).

○ Що таке лексикографія? (*очікувана відповідь*: лексикографія - це наука про укладання словників).

○ На які групи поділяються словники? (*очікувана відповідь*: енциклопедичні та мовні).

○ Мовні у свою чергу поділяються на... (*очікувана відповідь*: орфографічні, орфоепічні, тлумачні, перекладні, фразеологічні тощо).

○ Так, без словників нам не обійтися! «Не бійтесь заглядати у словник: це пишний яр, а не сумне провалля...», - говорив Рильський.

○ Що ж таке слово? (*очікувана відповідь*: найменша одиниця спілкування).

○ У чому полягають лексичні норми СУМ? (*очікувана відповідь*: у правильному доборі, вживанні, перекладі та поєднанні слів).

○ Правильно. Ми знаємо, що слова мають велику силу, бо, як твердить Біблія, «...спочатку було Слово, і Слово було у Бога. І через слово все сталося...». Знову ж таки, шановні, виховання і навчання дітей ми здійснюємо саме через слово!

2.2. Перевірка домашнього завдання (спостереження над мовою):

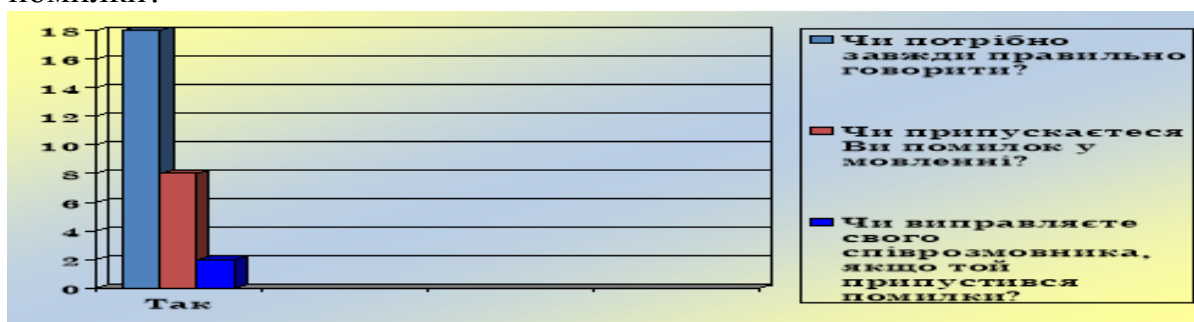


- Отож, вашим домашнім завданням було спостереження над словом. Я дякую, що ви вчасно надіслали на електронну пошту свої мовленнєві розвідки. Дещо ми покажемо (на екрані з'являється сайт викладача «Залюбки вчимося»). В опції «Домашнє завдання» здобувачі розглядають накопичений ними мовний матеріал, аналізують та пояснюють побачене).



2.3. Аналіз результатів анкетування (напередодні здобувачі давали відповідь на такі запитання):

- як ви вважаєте, чи потрібно завжди правильно говорити?
- чи припускаєтеся ви помилок під час мовлення?
- чи виправляєте співрозмовника під час бесіди, якщо той припустився помилки?



- Оброблені дані свідчать: усі студенти вашої групи вважають, що правильно говорити необхідно, намагаються не припускати помилок половина студентів, не люблять, коли співрозмовник їх припускається, але не виправляють його, оскільки вважають це нетактовним і некоректним, бояться образити. Почасти це є правильним!

Слова... в них легкість вітру і міць сталі.

Прохання і наказ... набат.

Із них епохам пам'ятники ставили.

Їх гнали в бій, немов солдат.

Вони всіх злетів розуму основа.

У поколіннях ниточка жива.

Завжди уважним будь до слова.

Будь обережним, добираючи слова!

- Пропоную взяти ці слова за епіграф до нашого заняття. Як ви здогадалися, сьогодні ми продовжимо роботу над спостереженням за словом.

3. Повідомлення теми та мети. Мотивація навчальної діяльності. План роботи

3.1. Тема заняття: «Точність і доречність мовлення. Складні випадки слововживання. Пароніми і омоніми. Вибір синонімів».

- На сьогоднішньому занятті ми продовжуємо опановувати лексичні норми СУМ.

3.2. Мета: усвідомити особливості використання багатозначних слів, паронімів, омонімів, синонімів у професійному мовленні; в результаті вивчення теми ви повинні доречно використовувати вищезгадані групи слів у професійному мовленні; користуватися словниками. Наша завдання - навчитися редагувати тексти, уникати помилок під час складання ділових паперів.

3.3. Мотивація навчальної діяльності:

- Досконале володіння державною мовою – важлива умова формування особистості майбутнього молодшого спеціаліста, становлення його високодуховного, національно зорієнтованого світогляду, запорука професійної кар'єри, передоснова фахової компетенції.

3.4. План роботи (запис у зошити).

1 Синоніми. Синонімічний вибір слова.

2 Омоніми та багатозначні слова.

3 Пароніми у діловому мовленні.

4 Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення (самостійне опрацювання).

4. Мовний практикум

4.1. Складання асоціативного куща.

На екрані з'являється графічне зображення асоціативного куща, який студенти заповнюють у процесі фронтальної бесіди:

- Отож, будь ласка, подивіться на екран (висвічується слайд «Українська мова»). Якою є наша мова? Схарактеризуйте її, будь ласка! (*очікувана відповідь*: літературна, нормативна, жива, велична яскрава, пісенна, мелодійна, поетична, народна, жива. Студент-помічник вписує епітети в потрібні «грона»).
- Скажіть, чи є всі ці слова синонімами? (*очікувана відповідь*: так, звичайно, вони є ситуативними синонімами).
- А от, скажімо, між собою окремо взяті слова «пісенна» та «жива» будуть синонімами? (*очікувана відповідь* : ні).
- А слова «літературна» та «нормативна»? (*очікувана відповідь*: так).
- Отож, що таке синоніми? (*очікувана відповідь*: синоніми – слова, що мають однакове лексичне значення і служать для уникнення повторів, для художньої виразності мовлення).
- Чи вживаються вони в діловому мовленні? (*очікувана відповідь*: так, але потребують пильної уваги). Наприклад... (*очікувана відповідь*: відкрити – бізнес, справу; розплющити очі; розгорнути книжку; відкоркувати пляшку; відчинити двері).
- Правильно, взагалі, ви пам'ятаєте, існує таке поняття, як синонімічний ряд, тобто низка слів, що об'єднується навколо головного, або ж стрижневого. Наприклад: йти – рухатися, прямувати, плентатися, повзти, лізти...
- Доберіть, будь ласка, антоніми до слова жива (*очікувана відповідь*: мертва).
- До речі, які ви знаєте «мертві мови»? (*очікувана відповідь*: шумерська мова, латинь, етрусська).
- Чому вони стали мертвими? (*очікувана відповідь*: ними вже ніхто не говорить, носії цих мов зникли або розчинилися в інших народах, перейнявши їхню мову, культурні традиції тощо).
- Правильно. Недаремно ж кажуть: якщо зникає мова, зникає і народ, що її витворив. Тож ми повинні дбати про мову, аби було що передати у спадок своїм дітям!
- Що ж таке омоніми? (*очікувана відповідь*: слова, що звучать однаково, а мають зовсім різне значення). Наприклад... (*очікувана відповідь*: коса, кран, лютий, сонце - сон це, мати, замок-замок).

- Чи вживаються у діловому мовленні омоніми? (очікувана відповідь: так).
Подайте приклад уживання омонімів у будівельній галузі (очікувана відповідь: бик (тварина) - бик (опора мосту), балка (яр) – балка (брус), кран (будівельний) – кран (водогінний)).

- Трапляється, що люди сплутують омоніми і багатозначні слова. Що ж таке багатозначні слова? (очікувана відповідь: слова, що мають багато значень, одне – пряме, інші – переносні). Наприклад...(очікувана відповідь: теплий одяг, тепле слово...).

- У діловому мовленні багатозначні слова вживаються? (очікувана відповідь: так, але з прямим значенням).

- Як же найпростішим способом відрізнити омоніми від багатозначних слів? (очікувана відповідь: за допомогою словника. Омоніми подаються у стовпчик з індексом).

- Крім того, згадайте, існує явище міжмовної омонімії (слайд зі словами баня, луна, час, пильний, наглий). Про це також слід пам'ятати, аби уникати помилок.

- Давайте згадаємо, що таке пароніми, та доберемо пароніми до слова величний (очікувана відповідь: пароніми – слова, що мають приблизне звучання, але різняться написанням і значенням).

- Доберіть паронім до слова велична (очікувана відповідь: величальна. Слово величальна означає вшанування когось: величальна пісня матері, наприклад).

_ Доберіть пароніми до слова народна (очікувана відповідь: народницька. Народна – пісня. Народницький – рух). Пароніми часто зустрічаються в діловому мовленні (громадський – громадянський, абонент – абонемент). У будівництві наведіть пароніми (очікувана відповідь: будівник - будівничий – будівельник; ґрунтовий – ґрунтовний; база – базис; болотистий – болотяний - болотний).

- Усі відтінки слів треба знати. З цим терміном пов'язаний ще один – паронімазія (свідоме створення каламбуру, експресії). Наведіть приклад (очікувана відповідь: приХватизація). Чи вживається у діловому мовленні? (очікувана відповідь: в жодному разі).

- Добре! Ми пригадали необхідний матеріал і пересвідчилися: під точністю мовлення розуміють правильний добір слів, а під доречністю – врахування ситуації, адресності висловлювання. Тепер на черзі - тренувальні вправи.

4.2. Вправа на переклад (письмово): що представляє собою архітектурний чертеж, жилой дом, зонирование комнаты, идеи для освещения прихожей, цветоведение, смета, гардины являются важным декором комнаты.

4.3. Вправа на редагування (усно):

а) відредагуйте заяву

Директору Маріупольського
будівельного фахового коледжу
п. Білаю А.В.
Хорошковської Олени Павлівни,
що проживає за адресом:
м. Маріуполь, вул. Горлівська, 2

заява.

Прошу прийняти мене на ставку майстра виробничого навчання з окладом відповідно до штатного розпису.

До заяви прикладаю копію диплома про вищу освіту, особистий листок з обрахування кадрів.

Підпис

б) відредагуйте кошторис

Збільшений кошторис будинку площею 100м²

Найменування робіт	К-ть	Ціна, грн.	Вартість, грн.
ФУНДАМЕНТНІ ТА ПІДГОТОВЧІ РОБОТИ			
Розробка і виїмка ґрунту, винесення осей, планування	27 м ³	210	5670
Підготовка основи з піску та щебеню	7 м ³	170	1190
Монтаж стрічкових залізобетонних фундаментів	20 м ³	1300	26 000
Гідроізоляція бічна та горизонтальна	90 м ²	120	10800
Другі роботи	КОМПЛ.	—	9100
УСЬОГО			52760
Використовувані матеріали			
Бетон водоупорний	20 м ³	500	10000
Пісок, щебінь	7 м ³		3200
Мастика бітумна, гідроізоляція	90 м ²	—	8100
Арматура, щити опалубки	КОМПЛ.	—	9200
УСЬОГО			30500

4.4. Вправа на виправлення помилок (письмово): вірно говорити; розглянути кандидатури наступних студентів; розробити план міроприємств; настоювати на оформленні інтер'єру у темних фарбах; піднімати питання; виключення з правил; головний архітектор зложив повноваження; об'єм роботи під час текучого ремонту квартири; ведучий інженер-будівник зробив свою роботу; ні одного разу майстер не сумнівався в якості тинькувальних робіт; здчі Маріупольського будівельного коледжу проходять практику на виробництві, після чого майстри виробничого навчання за кошти підприємства здійснюють преміювання кращих студентів.

4.5. Відеозапитання (студенти переглядають по черзі три відеоролики, де викладачі МБК ставлять запитання групі. Той, хто відповідає, бере на себе зобов'язання дати офіційну відповідь або у формі відео, або письмову).

Відеозапитання 1. «Як правильно: кошти чи грошові кошти?» (*очікувана відповідь*: перекладний словник подає «денежные средства» як кошти. В усіх підручниках з мови зазначено, що сполучення «грошові кошти» є неправильним. Отож, кошти!).

Відеозапитання 2. «Як правильно: курити заборонено чи палити заборонено?» (*очікувана відповідь*: курити заборонено, бо слово палити має ще й зміст «жечь» (рос. мовою)).

Відеозапитання 3. «Допоможіть перекласти таке речення: усадка бетона обуславлюєт возникновение напряжений» (*очікувана відповідь*: усадка бетону зумовлює виникнення напружень. Перекладаємо як зумовлює, тобто спричиняє. А «обумовлює» передбачає умову (наприклад, у договорі обумовлено).

4.6. Вправа на цілеспрямований добір слів (усно). У кожному з наведених речень вставте єдино можливе для даного випадку слово (одне чи два):

- Пропоную внести це до порядку ...
- Цей договір на будівництво з моменту його підписання.
- Вважаю за необхідне ... заходів щодо усунення браку у ремонтних роботах.
- У змаганнях бригад ... участь усі охочі.


4.7. Вправа. Відредагуйте подані речення:

- Висловлюючи своє відношення до подій на підприємстві, прораб наголосив на тому, що слід приймати міри по налагодженню усіх галузей виробництва.
- Через дві неділі я маю їхати у командировку.
- Думки присутніх співпали.
- По відношенню до всього сказаного я хочу сказати, що не треба вмішуватися в особові справи колег.
- Підготуйте виписку з протоколу зборів.
- Група зайняла перше місце.

Слово викладача:

- Отож, завжди треба говорити правильно!

Щам'ятаємо про паронімію



- Замісник – той, хто тимчасово виконує обов'язки начальника.
- Заступник – той, хто виконує певну службову функцію постійно.
- Адреса – місце знаходження.
- Адрес – офіційне привітання.
- Гривня – грошова одиниця.
- Гривна – золота скіфська прикраса.
- Нараз – раптом, несподівано.
- Наразі – у момент мовлення.
- Численний – який є у великій кількості (численні збитки).
- Чисельний – виражається числом (чисельний показник).
- Протягом – ідеться про тривалість у часі.
- Протяг, на протязі – по-рос. сквозняк, на сквозняке.


- Рахуємо правильно!

Грамотно рахуємо

Я рахую:
“Один, два, три...”

Я вважаю, що так буде краще.

- Один – два
- Один – інший
- Перший – другий
- По-перше..., по – друге... ..



○ Вживаємо синоніми, омоніми правильно!

Підсумовувальне слово:

- Отже, до типових лексичних вад відносять такі:

- стилістично немотивована **тавтологія** - повтор слова, спільнокореневих слів в одному або сусідніх реченнях: *зробити роботу*;
- стилістично немотивований **плеоназм** - дублювання значення у двох словах: *грошові кошти*; *кожного щовівторка*;
- уживання слів у невластивому значенні: *вірні рішення*;
- порушення сполучуваності слів, засноване на інтерференційних явищах: *зайняли перше місце*;

- вживання слів, не властивих літературній українській мові (немотивовані діалектизми, полонізми, росіянізми): *приймати участь у різних міроприємствах*;
- уживання слів, не властивих зображуваній епосі: *зодчі Маріупольського будівельного коледжу проходять практику на виробництві*;
- некоректне вживання фразеологізмів: *приймати міри – вжити заходів*;
- розщеплення присудка - *преміювати (правильно) – здійснювати преміювання (неправильно)*;
- невиправдане вживання іншомовних слів – *репрезентувати (неправильно) - представити (правильно)*.

5. Закріплення набутих знань, умінь, навичок (у формі тесту. Студенти виконують тест на комп'ютері, результати надсилають викладачу на електронну пошту. Після перевірки здобувач ФПО отримує відповідну оцінку).

6. Підсумки заняття

6.1. Висновки щодо вивчення теми.

6.2. Зауваження щодо засвоєння здобувачами ФПО матеріалу.

Оцінювання.

7. Домашнє завдання:

- вивчити конспект;
- за підручником М. Зубкова опрацювати питання «Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення» та скласти конспект;
- перекласти українською мовою поданий текст:

«Так как бетон представляет собой неоднородный материал, внешняя нагрузка создает в нем сложное напряженное состояние. В бетонном образце, подвергнутом сжатию, напряжение концентрируется на более жестких частицах, обладающих большим модулем упругости, вследствие чего по плоскостям соединения этих частиц возникают усилия, стремящиеся нарушить связь между частицами»:

- творче завдання (за бажанням): скласти сенкани до теми.

Література (основна):

1. Гордеев В.Н. Русско-украинский строительный словарь. – К., 1994.

2. Загнітко А.П., Данилюк І.Г. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування. – К.: ТОВ ВКФ «БАО»,2004. – 480с.
3. Зубков М.Г. Сучасна українська ділова мова. – Х.Торсінг,2001. – 384с.
4. Тлумачний словник української мови./ Укладачі Ковальова Т.В., Коврига Л.П. - Харків: Синтекс,2005.

Допоміжна:

1. Караванський С. Словник синонімів української мови. – К.: Вид-во «Орій» при УКСП «Кобзар»,1993. – 472с.
2. Фаріон І. Мовна норма: знищення, пошук, віднова. – Івано-Франківськ, 2013.

Інтернет-ресурси:

lileia.jimdo.com

http://ukrainskamova.at.ua/stuff/video_uroki/rozmovljaj_pravilno/govorimo_pravilno/17-1-0-222

https://www.youtube.com/watch?v=tx_uWXaXd4M&index=6&list=PLE468248A809B8F05

Додаток

Тест 1

1.Лексикологія – це:

- А). наука, що вивчає словниковий склад мови.
- Б). наука про укладання словників.
- В). наука, що вивчає стилі мовлення.

2. У якому рядку всі слова є синонімами ?

- А). міркувати, думати, мислити, розмірковувати.
- Б). мужній, серйозний, веселий, хоробрий.
- В).бігти, шкандибати, крокувати, співати.

3. У якому рядку подано слова-омоніми?

- А). сумний – веселий.
- Б). пара (газоподібний стан води) – пара (двоє).
- В). ефективний – ефектний.

4. У якому рядку подано слова-пароніми?

- А). адрес – адреса.
- Б). день – ніч.

В). коса (дівоча) – коса (знаряддя праці) – коса (піщана)

5. У якому рядку всі слова є багатозначними?

А). кипіти, летіти, лапа, голова.

Б). лебідь, хмара, ложка стіл.

В). телеграма, молоко, падати, слід.

6. У якому рядку подано слова-омоніми?

А). лава (ослін) – лава (вулканічна)

Б). сміливий – безстрашний.

В). життя – смерть.

7. У якому рядку подано слова-пароніми?

А). адресат – адресант.

Б). зámок – замóк.

В). мати (дієслово) – мати (ненька).

8. Виберіть рядок, у якому правильно подано текст заяви.

А). Прошу допустити мене до здачі екзаменів до вступу на денний стаціонар Інституту геодезії.

Б). Прошу допустити мене до складання іспитів для вступу на денну форму навчання Інституту геодезії.

В). Прошу допустити мене до здачі екзаменів до вступу на стаціонар у Інститут геодезії.

9. Лексикографія – це...:

А). сукупність усіх слів мови.

Б). наука, що вивчає способи творення слів.

В). наука, що вивчає правила укладання словників.

10. У якому рядку правильно вжито пароніми?

А). Домашня адреса, вітальний адрес.

Б). Присадибна ділянка, земельна дільниця.

В). Спостережливий пункт, спостережна дитина.

11. У якому реченні неправильно вжито слово *об'єм*?

А). Об'єм повітря збільшується під час нагрівання.

Б). Підрахувати об'єм випуску промислової продукції.

В). Об'єм грудей

12. У якому рядку обидва слова можна поєднати за змістом зі словом *відношення*?

А). Міждержавні, політичні.

Б). Геометричні, процентні.

В). Службові, правові.

13. Яку мовну норму порушено у словосполученнях: технологічне заключення, виписка з техогляду?

А).Лексичну.

Б).Граматичну.

В).Стилістичну.

14. У якому рядку словосполучення зі словом „мішати” є неправильними?

А).Мішати ложкою.

Б).Мішати кашу.

В).Мішати працювати.

15. Нормативним є таке слововживання:

А). Вільна вакансія, написати свою автобіографію, захисний імунітет;

Б). Вакансія, написати автобіографію, імунітет;

В). Вільна вакансія, написати автобіографію, імунітет.

16. Дієслово, вжите в невластивому значенні, є в реченні:

А). Два примірники словника присутні в кабінеті.

Б). Вантажне відділення розташоване на першому поверсі.

В). Директор фірми перебуває за кордоном.

17. Синонімічний ряд утворюють слова:

А). Досить, доволі, вистачить, годі.

Б). Ідеальний, уявний, ілюзорний, примарний.

В). Спільність, згода, спільнота, договір.

18. Укажіть багатозначне слово:

А). Суниця.

Б). Гніздо.

В). Аркуш.

19. Позначити, в якому рядку всі сполучення слів є неправильними:

А). Заходи для покращення, через фінансову неспроможність.

Б). Перейшло у спадщину; інженер за фахом.

В). Рахувати правильним; унаслідувати цінності.

20. Який словник пояснює лексичне значення слів?

А). Лексикологічний.

Б).Енциклопедичний.

В).Тлумачний.

Тест 2

1.У якому рядку допущено помилку ?

А). Головокружение - запаморочення

Б). Внушить - навіяти

В) .Выписка из технологической карты - виписка з технологічної карти

2. Яке речення не потребує редагування?

А).Відношення до клієнтів.

Б).Самий любимий друг.

В).Відповідно до діагностики виконано ремонт машини.

3. Яку мовну норму порушено у словосполученнях: цікаве міроприємство, слідує пацієнт, хороше відношення?

А). Стилiстичну.

Б). Граматичну

В).Лексичну.

4. Яке речення не потребує редагування?

А).У лікаря були налагоджені гарні відношення з пацієнтами.

Б).Я переписуюсь з його братом.

В). Я знаю це з достовірних джерел.

5. У якому рядку словосполучення зі словом „змістовий”, „змістовний” є неправильними?

А).Змістовна відповідь.

Б).Змістова неточність.

В).Змістові дослідження.

6. Правильність мовлення - це...

А). Відсутність у мові лайливих слів

Б).Зрозумілість для адресата вираженої мовою думки.

В).Відповідність мовної структури висловлювання чинним мовним нормам.

7. У якому реченні немає лексико-стилістичних помилок?

А). Політики досі не сформували єдиного виборчого блоку.

Б). Студент зробив вірний переклад з іспанської мови.

В). Я заказала перстень у ювелірній майстерні.

8. Виберіть правильний варіант оформлення додатку до заяви.

А). До заяви додаються слідуючі документи.

Б). До заяви додаються наступні документи.

В). До заяви додаю такі документи.

9. Яке з поданих слів є синонімом до слова *асиміляція*?

А). Уподібнення.

Б). Розбіжність.

В). Суперечність.

10. У якому рядку немає лексичних помилок?

А). Зустрічна полоса, зробити щеплення.

Б). перший дебют, вільна вакансія.

В). майстерний віртуоз, памятник сувенір

11. Яке з поданих слів є синонімом до слова *асиміляція*?

А). Уподібнення.

Б). Розбіжність.

В). Суперечність.

12. У якому рядку немає лексичних помилок?

А). Зустрічна полоса, зробити щеплення.

Б). перший дебют, вільна вакансія.

В). майстерний віртуоз, памятник сувенір

13. У якому рядку вжито слово, що не можна поєднати зі словом *доказати*?

А). Розповідь.

Б). Історію.

В). Теорему.

14. У якому рядку всі вислови тавтологічні?

А). Вільна вакансія, передовий авангард.

Б). Пам'ятний сувенір, обслуговувати клієнтів.

В). Захисний імунітет, синтаксичний аналіз.

15. У якому рядку словосполучення не є правильним?

А). Уражені хворобою.

Б). Вільна посада.

В). Моя автобіографія.

16. Принципова відмінність між омонімією і полісемією полягає у відсутності:

- А). Спільного звучання.
- Б). Спільного граматичного значення.
- В). Спільного компонента лексичного значення.

17. Знайти і виділити омоформи:

- А). Мука - мука;
- Б). Ключ - ключ;
- В). Шию - шию

18. У реченні «Дуже цінним органічним добривом є ... попіл» пропущено слово:

- А). Дерев'яний.
- Б). Деревний.
- В). Здерев'янілий.

19. Виділіть рядок, у якому словосполучення належать до офіційно-ділової лексики:

- А). Зазнати щастя, про людське око, згідно з графіком.
- Б). Подати заяву, відповідно до наказу, дійти висновку.
- В). Узяти участь, пустити червоного півня, огризатися.

20. Укажіть рядок, у якому всі пари слів є паронімами:

- А). Веселий — щасливий; швидкий — повільний.
- Б). Музичний — музикальний; робочий — робітничий.
- В). Усміхнений — похмурий; усмішка — посмішка.

Відповіді на тести:

Тест 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
а	а	б	а	а	а	а	б	в	а	б	б	а	в	б	а	а	б	в	в

Тест 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
в	в	в	в	в	в	а	в	а	а	в	б	в	а	в	в	а	б	б	б

Критерії оцінювання:

- «5» - немає жодної неправильної відповіді
- «4» - 1-4 неправильні відповіді
- «3» - 5-6 неправильних відповідей
- «2» - 7 і більше неправильних відповідей

